

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego dla klasy VII.

**Szkoła Podstawowa im. Papieża Jana Pawła II
w Moniatyczach**

I. PRZEDMIOT SPRAWDZANIA I OCENY

1. Wiedza przedmiotowa
2. Umiejętności przedmiotowe
3. Umiejętności ponadprzedmiotowe
4. Postawy w odniesieniu do edukacji

II. ZASADY PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

1. Na początku roku szkolnego nauczyciel podaje uczniom informacje, czego i jak mają się uczyć zgodnie z wymaganiami przewidzianymi przedmiotowym programem nauczania w danej klasie, w którym określone są wymagania na poszczególne oceny.
2. Na lekcjach języka polskiego uczeń oceniany jest w sześciostopniowej skali.
3. Za krótkie wypowiedzi ucznia i prace pisemne lub jego aktywność, zamiast oceny używa się pomocniczo znaku „+” i stosuje się jego zamiast na oceny zgodnie z regułą sześciu plusów (+ + + + + +) ocena bardzo dobra.
4. Ocena jest jawna dla ucznia i jego rodziców, na prośbę ucznia lub rodziców jest uzasadniana ustnie.
5. Uczeń oceniany jest za umiejętności i wiadomości oraz postawę, objęte podstawowymi programami i ogólnymi oraz szczegółowymi wymaganiami na poszczególne oceny.
6. Ogólne i szczegółowe wymagania na poszczególne oceny stanowią dodatek do PSO.
7. Ocenianie bieżące ucznia obejmuje:
 - technik czytania i rozumienie tekstu - 1 raz w półroczu,
 - wypracowania klasowe, czyli dłuższe prace pisemne pisane w klasie - 2 - 3 razy w półroczu,
 - odpowiedzi ustne – co najmniej raz w roku,
 - recytację – 1 raz w półroczu,
 - estetykę i systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego – 1 raz w roku,
 - prace klasowe – 1 raz w półroczu,
 - testy sprawdzające, tzw. sprawdziany – co najmniej 2 razy w półroczu,
 - aktywność i zaangażowanie ucznia – 1 raz w półroczu,
 - prace domowe: prace pisemne, wyczenia, - 1 - 2 razy w półroczu,
 - zeszyt wyczeń : 1 - 2 razy w półroczu,
 - kartkówki - 2 - 3 razy w semestrze,
 - umiejętności pracy w grupie, krótkie wyczenia pisemne, zadania dodatkowe oraz postawa ucznia oceniane są na bieżąco i zależą od sytuacji stworzonych na zajęciach lekcyjnych (nie muszą dotyczyć wszystkich uczniów).
7. Zapewnia się względy do prac dziecka na prośbę rodzica.
8. Uczeń może obowiązek poprawy ocen niedostatecznych z prac pisemnych (z wyjątkiem kartkówek) w terminie ustalonym z nauczycielem i według określonego sposobu. Jeżeli uczeń nie poprawi trzech ocen niedostatecznych, nauczyciel ma prawo przeprowadzić test sprawdzający z danego zakresu materiału lub wystawi ocenę niedostateczną na I półroczu lub koniec roku szkolnego.
9. Wszystkie prace klasowe i dyktanda uczeń musi poprawić, czyli dokonać analizy i korekty popełnionych błędów.
10. Prace klasowe, dyktanda, recytacja oraz sprawdziany i omawianie lektur zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem
11. Jeżeli uczeń podczas pracy klasowej / sprawdzianu/dyktanda pisze swoją pracę niesamodzielnie („ci ga”), otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.
12. Każda praca klasowa lub sprawdzian poprzedzone są lekcjami powtórzeniowymi, z podaniem kryteriów ocen i wymagań edukacyjnych oraz zasad punktacji.
13. Uczeń może być w ciągu semestru trzy razy nieprzygotowany, z wyjątkiem zapowiedzianych prac kontrolnych, przeczytanej lektury, recytacji, jednak musi to zgłosić przed zajęciami. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku jako nieprzygotowanie; przy czym za nieprzygotowanie uznawane są także: brak zeszytu, podręczników i pracy domowej.
14. Zgłoszone przez ucznia nieprzygotowanie po wywołaniu go do odpowiedzi, skutkuje wpisaniem oceny niedostatecznej do dziennika.

15. Uczniowie z opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej mają prawo wyboru formy sprawdzania wiadomości z ostatniej lekcji - (odpowiedź ustna lub pisemna)
16. Na każdej lekcji nauczyciel sprawdza przygotowanie uczniów.
17. Na każdej lekcji sprawdzane są ilościowo prace domowe; jako ilościowo - w miarę potrzeb.
18. Uczeń nieusprawiedliwiony i nieprzygotowany otrzymuje ocenę niedostateczną.
19. Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej oraz przez trzy dni po dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności w szkole.
20. Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do lekcji z powodu choroby lub ważnej sprawy rodzinnej. W obu przypadkach obowiązuje usprawiedliwienie rodzica lub opiekuna.
21. Uczeń nieobecny dłuższy czas w szkole jest zobowiązany do nadrobienia zaległości i uzupełnienia zeszytu oraz zeszytu ćwiczeń.
22. Uczeń może trzykrotnie w ciągu półrocza zgłosić swoje nieprzygotowane (zapisane w dzienniku przez nauczyciela jako np.) do lekcji z innych powodów aniżeli podane w punktach 19-20. Nie dotyczy to pracy klasowej, sprawdzianu, recytacji, dyktanda, przeczytania lektury.
23. Ocenianie półroczne czy końcoworoczne jest wypadkową ocen otrzymanych przez ucznia w trakcie półrocza (decydują o roli odgrywają oceny z prac pisemnych oraz sprawdzianów).
24. Raz w semestrze nauczyciel ocenia sposób prowadzenia zeszytu przedmiotowego zgodnie z podanymi wcześniej kryteriami:
 - a) grubość i rodzaj zeszytu ustalona jest przez nauczyciela uczącego.
 - b) podpis na pierwszej stronie (imię, nazwisko, klasa i nazwa przedmiotu, rok szkolny).
 - c) zeszyt powinien być czysty: bez zagiętych kartek, plam, rysunków niezwiązanych z przedmiotem.
 - d) uczeń nie umieszcza w zeszycie informacji niezwiązanych z przedmiotem, którego zeszyt dotyczy.
 - e) uczeń zapisuje notatki czytelnie.
 - f) w zeszycie nie powinno być braków wynikających z nieobecności. Uczeń ma obowiązek uzupełnić brakujące lekcje i zadania domowe do trzech dni po przyjściu do szkoły.
25. Zeszyt przedmiotowy, prace pisemne, wypowiedzi ustne, recytacja sprawdzane są według skali punktowej. Sposób ich przeliczania w załączniku.
26. Szczegółowe kryteria sprawdzania i oceniania prac pisemnych ucznia stanowią dodatek do PSO.
27. Sposoby oznaczania błędów i ich klasyfikacja stanowią dodatek do PSO. Nauczyciel ma obowiązek zapoznać uczniów ze sposobem oznaczania błędów.
28. Dyktanda ortograficzne oceniane są w skali od 1 do 6. Szczegółowe kryteria oceniania i sprawdzania stanowią dodatek do PSO.

III. ZAŁĄCZNIKI:

1. Szczegółowe wymagania na poszczególne oceny.
2. Szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi ustnych uczniów.
3. Szczegółowe kryteria sprawdzania i oceniania prac pisemnych,
4. Szczegółowe kryteria oceniania recytacji.
5. Szczegółowe kryteria oceniania dyktanda.
6. Sposoby oznaczania błędów i ich klasyfikacja.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY VII.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

SŁUCHANIE

- uważnie słucha wypowiedzi kolegów i nauczyciela
- wyraża prośbę o powtórzenie wypowiedzi
- słucha nagrania wzorcowej recytacji
- mówi na temat najważniejszych treści wysłuchanego utworu
- rozumie polecenia

- rozpoznaje fragmenty informacyjne i perswazyjne w wysłuchanym tekście
- rozpoznaje emocje towarzyszące osobie wypowiadającej się

CZYTANIE UTWORÓW LITERACKICH I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY

- czyta teksty współczesne i dawne
- odczytuje tekst literacki i inne dzieła sztuki (np. obraz, rzeźba, grafika) na poziomie dosłownym, na poziomie krytycznym z pomocą nauczyciela i rówieśników określa temat utworu i poruszony problem, odnosi się do wybranych kontekstów, np. biograficznego, historycznego, kulturowego
- rozpoznaje wypowiedź o charakterze emocjonalnym, argumentacyjnym, wskazuje w tekście argumentacyjnym tezę, argument i przykłady
- rozpoznaje w tekście najważniejsze informacje, opinie i fakty, rozróżnia fikcję i kłamstwo
- wie, czym jest perswazja, sugestia, ironia, z pomocą nauczyciela i klasy rozpoznaje aluzję
- rozróżnia elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim
- wskazuje nadawcę i adresata wypowiedzi
- dostrzega różne motywy postępowania bohaterów
- odczytuje sens utworu, dostrzega podstawowe wartości, takie jak przyjaźń, wierność, patriotyzm; formułuje wnioski
- czyta utwory liryczne i zna cechy liryki jako rodzaju literackiego, zna gatunki należące do liryki: sonet, pieśń, tren
- odróżnia osobę mówiącą w wierszu od autora tekstu, bohatera utworu od podmiotu lirycznego
- zna podstawowe rodzaje wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację
- rozpoznaje obrazy poetyckie w utworze
- czyta utwory epickie i zna cechy epiki jako rodzaju literackiego, zna gatunki należące do epiki
- wymienia elementy konstrukcyjne świata przedstawionego w utworze
- wie, czym się różni fikcja literacka od rzeczywistości
- rozróżnia narrację pierwszo- i trzecioosobową
- rozpoznaje w tekście epickim fragmenty opowiadania i opisu
- odróżnia dramat od innych rodzajów literackich, wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog i dialog
- rozpoznaje balladę jako gatunek z pogranicza rodzajów literackich
- posługuje się spisem treści, cytatem z poszanowaniem praw autorskich
- rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, felieton
- wyszukuje informacje w tekście popularnonaukowym, naukowym, publicystycznym
- dostrzega symbole i alegorie w tekstach kultury
- zna terminy adaptacja filmowa i adaptacja teatralna
- wymienia osoby uczestniczące w procesie powstawania przedstawienia teatralnego oraz filmu (reżyser, aktor, scenograf, charakteryzator)
- zauważa związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury
- dokonuje przekładu intersemiotycznego tekstów kultury i interpretacji zjawisk społecznych oraz prezentuje je w ramach różnych projektów grupowych

TWORZENIE WYPOWIEDZI (ELEMENTY RETORYKI, MÓWIENIE I PISANIE)

- sporządza w różnych formach notatkę dotyczącą wysłuchanej wypowiedzi
- tworzy plan dłuższej wypowiedzi
- tworzy wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, w rozprawce z pomocą nauczyciela formułuje tezę, hipotezę oraz argumenty, samodzielnie podaje przykłady do argumentów, wnioskuje
- wypowiada się na temat
- stara się zachować poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną tekstu, a w tekstach mówionych zachowuje poprawność akcentowania wyrazów i zdania, dba o poprawny wymów
- stara się o estetyczny zapis wypowiedzi
- wygłasza krótki monolog, podejmuje próbę wygłaszania przemówienia oraz próby uczestniczenia w dyskusji
- przygotowuje wywiad

- streszcza, skraca, parafrazuje tekst, w tym tekst popularnonaukowy
- wyraża swoje zdanie i umie je uzasadnić, odnosi się do cudzych poglądów
- pisze opowiadanie odtwórcze i twórcze; wie, jak umieć dialog w tekście
- opisuje i charakteryzuje postaci rzeczywiste i fikcyjne
- stosuje narrację pierwszo- i trzecioosobową
- opisuje elementy dzieła malarskiego, wykorzystuje z pomocą nauczyciela odpowiednie konteksty
- układa tekst o trójdzielnej kompozycji z uwzględnieniem akapitów, stosuje cytaty
- wygłasza z pamięci tekst poetycki

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE (GRAMATYKA JĘZYKA POLSKIEGO, KOMUNIKACJA JĘZYKOWA I KULTURA JĘZYKA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA)

- wie, czym jest błąd językowy
- ma podstawową wiedzę z zakresu gramatyki języka polskiego:
 - fonetyki (zna różnic między głosem a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnienia pod względem dźwięczności i uproszczenia grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem
 - słowotwórczości i słownictwa (wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnic między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega różnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnic między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, wiadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa
 - o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów
 - fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły nieznanych części mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany)
 - składni (wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzi pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzi z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależnej i odwrotnie)

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

SŁUCHANIE

- wiadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej przez uważne słuchanie wypowiedzi innych jej uczestników
- swobodnie reaguje na wypowiedzi kolegów i nauczyciela, m.in. prosi o jej powtórzenie, uzupełnienie, wyjaśnienie
- określa tematykę wysłuchanego utworu; ocenia wartość wysłuchanego tekstu
- rozróżnia teksty o charakterze informacyjnym i perswazyjnym
- wybiera potrzebne informacje z wysłuchanego tekstu
- rozpoznaje komizm, kpiny i ironię jako wyraz intencji wypowiedzi

CZYTANIE UTWORÓW LITERACKICH I ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY

- podejmuje próby samodzielnego odczytania różnych tekstów współczesnych i dawnych na poziomie przelotnym, a w ich odczytaniu odnosi się do różnych kontekstów
- nazywa różne motywy postępowania bohaterów
- określa problem poruszony w utworze i ustosunkowuje się do niego
- identyfikuje w tekście poetyckim cechy liryki
- charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu
- wskazuje podstawowe rodzaje wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację
- wyodrębnia w tekście obrazy poetyckie
- rozróżnia gatunki poezji, jak pieśń, hymn

- identyfikuje elementy świata przedstawionego w utworze
- odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości
- rozumie znaczenie terminów realizm i fantastyka
- odróżnia cechy gatunkowe noweli, powieści, opowiadania
- podaje przykłady utworów należących do literatury dydaktycznej
- zna cechy literatury dydaktycznej, wymienia cechy bajki i ballady
- rozpoznaje cechy dramatu jako rodzaju literackiego w tekście
- samodzielnie wyszukuje potrzebne informacje w odpowiednich źródłach, sporządza prosty przypis
- wyszukuje informacje w indeksie i przypisach
- rozpoznaje językowe i pozajęzykowe środki perswazji, np. w reklamie prasowej
- analizuje symbole i alegorie występujące w tekstach kultury
- dostrzega funkcje środków pozajęzykowych w sztuce teatralnej i filmie
- wskazuje w balladzie elementy typowe dla różnych rodzajów literackich
- analizuje związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury
- wskazuje elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim

TWORZENIE WYPOWIEDZI (ELEMENTY RETORYKI, MÓWIENIE I PISANIE)

- pisze na temat, stara się zachować przejrzystą kompozycję logiczną i spójną wypowiedzi, wyraża własne zdanie i podaje argumenty na poparcie własnego stanowiska
- zachowuje trójczłonową kompozycję dłuższej wypowiedzi, w tym w przemówieniu
- stosuje się do zasad poprawnej wymowy oraz norm dotyczących akcentowania wyrazów i zdań, zna wyjątki w akcentowaniu wyrazów,
- rozróżnia środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia
- stosuje zasady etykiety językowej i przestrzega zasad etyki mowy
- uczestniczy w dyskusji zgodnie z zasadami kultury
- dostrzega zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację
- uczestniczy w omówieniu recytacji własnej, kolegi i kolegów
- redaguje rozprawki z tezą i hipotezami, formułuje odpowiednie argumenty i popiera je odpowiednimi przykładami
- pisze wywiad
- stosuje akapity, dba o spójne nawiazania między poszczególnymi częściami wypowiedzi
- zachowuje poprawność językową i stylistyczną tworzonego tekstu
- wykazuje dbałość o estetykę zapisu oraz poprawność ortograficzną i interpunkcyjną
- opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; odczytuje sensy przenośne w tekstach kultury, takich jak obraz, plakat, grafika
- w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji
- recytuje tekst poetycki, podejmuje próby interpretacji głosowej z uwzględnieniem tematu i wyrażanych emocji

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE (GRAMATYKA JĘZYKA POLSKIEGO, KOMUNIKACJA JĘZYKOWA I KULTURA JĘZYKA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA)

- dostrzega błędy językowe i potrafi je skorygować
- stosuje w tworzonych tekstach podstawową wiedzę językową w zakresie:
 - fonetyki (zna różnic między głosem a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnienia pod względem dźwięczności i uproszczenia grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem
 - słowotwórstwa i słownictwa (wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnic między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega różnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnic między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, wiadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa
 - o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów

- fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły niezręcznie z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany)
- składni (wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzi z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależnej i odwrotnie)

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

SŁUCHANIE

- słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz dostrzega środki wyrazu artystycznego tekstu
- analizuje i rozpoznaje intencje nadawcy wysłuchanego utworu, w tym aluzję, sugestię, manipulację

CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY

- płynnie czyta teksty współczesne i dawne, stosując się do zasad poprawnej interpunkcji, akcentowania i intonacji
- odczytuje tekst na poziomie przelotnym
- określa funkcję przeczytanego tekstu
- interpretuje tytuł utworu
- wyjaśnia motywy postępowania bohaterów, ocenia ich zachowania i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych zasad moralnych
- dostrzega manipulację i perswazję, wartościowanie w czytanych tekstach, w tym w satyrze
- określa funkcję środków artystycznego wyrazu
- analizuje elementy świata przedstawionego w utworze, omawia ich funkcję w konstrukcji utworu
- uzasadnia przynależność gatunków różnych utworów literackich
- uzasadnia przynależność tekstu prasowego do publicystyki
- wyszukuje i porównuje informacje w różnych tekstach, m.in. popularnonaukowych i naukowych
- analizuje językowe i pozajęzykowe środki perswazji w reklamie prasowej
- odczytuje sensy przelotne i symboliczne w odbieranym tekście

MÓWIENIE

TWORZENIE WYPOWIEDZI (ELEMENTY RETORYKI, MÓWIENIE I PISANIE)

- płynnie mówi na podany temat, stara się zachować zasady poprawności językowej i stylistycznej
- uzasadnia własne zdanie za pomocą rzeczowych argumentów
- dobiera środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia
- aktywnie uczestniczy w dyskusji
- wystrzega się brutalności słownej, kłamstwa i manipulacji w wypowiedzi ustnej
- pisze na temat, stosując funkcjonalną kompozycję logicznej wypowiedzi, polemizuje ze stanowiskiem innych, formułuje rzeczowe argumenty poparte celnie dobranymi przykładami
- dobiera i stosuje środki językowe odpowiednio do sytuacji i odbiorcy oraz rodzaju komunikatu
- prezentuje w dyskusji swoje stanowisko, rozwija je odpowiednio dobranymi argumentami, wiadome stosuje retoryczne środki wyrazu
- reaguje z zachowaniem zasad kultury na zjawisko brutalności słownej, kłamstwo i manipulację
- w rozprawce dobiera odpowiednie argumenty, w których odwołuje się do kontekstu literackiego, popiera je odpowiednimi przykładami
- pisze wywiad, wykorzystując zdobyte z różnych źródeł wiedzę na temat podjęty

- w rozmowie
- opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; podejmuje prób interpretacji tekstu kultury, np. obrazu, plakatu, grafiki
- w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym mowę zależną i niezależną w celu dynamizowania akcji i charakteryzowania bohatera
- recytuje tekst poetycki, interpretacje głosowo z uwzględnieniem tematu
- ocenia recytację własną, kolegi i kolegów i przedstawia uzasadnienie swojej oceny

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE (GRAMATYKA JĘZYKA POLSKIEGO, KOMUNIKACJA JĘZYKOWA I KULTURA JĘZYKA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA)

- umieć stosować wiedzę o językach w zakresie:
- dokonuje korekty stworzonego tekstu
- analizuje elementy językowe w tekstach kultury (np. w reklamach, plakacie, w piosence), wykorzystując wiedzę o języku w zakresie:
 - fonetyki (zna różnic między głosem a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnie pod względem dźwięczności i uproszczenia grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem
 - słowotwórstwa i słownictwa (wie, czym są wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnic między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega różnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnic między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, wiadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów
 - fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły niezręcznie z częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany)
 - składni (wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzie z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie)

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę **dobrą** oraz:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

SŁUCHANIE

- słucha nagrań recytacji utworów poetyckich i prozatorskich oraz dostrzega i ocenia zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych tekstu
- interpretuje wysłuchany tekst, uwzględniając intencję jego nadawcy

CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY

- płynnie czyta teksty współczesne i dawne, stosując się do zasad poprawnej interpunkcji, akcentowania, intonacji oraz uwzględnia budowę wersyfikacyjną, a także organizację rytmiczną utworu poetyckiego
- odczytuje tekst na poziomie przenośnym i symbolicznym
- wartościuje zachowania i postawy bohaterów, uwzględniając motywy ich postępowania i odwołując się do ogólnie przyjętych zasad moralnych
- ustosunkowuje się do różnych sposobów oddziaływania tekstu na odbiorcę, takich jak perswazja, manipulacja itp.
- określa funkcję środków artystycznego wyrazu, a zwłaszcza symbolu i alegorii
- interpretuje symbole występujące w różnych tekstach kultury

TWORZENIE WYPOWIEDZI (ELEMENTY RETORYKI, MÓWIENIE I PISANIE)

- udowadnia swoje racje za pomoc rzeczowych argumentów ułożonych w logiczny wywód
- aktywnie uczestniczy w dyskusji, używa ciałek i wyraża ciałkami stosunek mówcy do przedstawianych treści i nawiguje do wypowiedzi przedmówców, podejmuje próby prowadzenia dyskusji
- charakteryzuje postacie fikcyjne, ocenia i wartościuje jej zachowania i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych norm moralnych
- analizuje uczucia własne i bohaterów literackich,
- próbuje interpretować głosowo wygłaszany tekst, m.in. przez poprawne stosowanie pauz w tekście zawierającym przerzutnie,
- krytycznie, rzeczowo omawia oraz ocenia recytację własną i kolegów
- pisze wypowiedzi logiczne, spójne i przejrzyste pod względem kompozycyjnym i poprawne pod względem językowym, stylistycznym, ortograficznym oraz interpunkcyjnym
- dobiera odpowiednie słownictwo, tworzy tekst wyrażający intencje nadawcy
- posługuje się odpowiednimi argumentami i przykładami w celu uzasadnienia własnego zdania
- posługuje się bogatym słownictwem, redaguje różne formy wypowiedzi, m.in. opowiadanie z elementami dialogu i monologu, opisu, charakterystyki, zróbnicowane stylistycznie i funkcjonalnie opisy, recenzje i notatki (różnorodne postaci) oraz pisma użytkowe
- odwołuje się do kontekstów, tworzy rozprawki z tezą lub hipotezami

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE (GRAMATYKA JĘZYKA POLSKIEGO, KOMUNIKACJA JĘZYKOWA I KULTURA JĘZYKA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA)

- wykorzystuje wiedzę o języku, analizuje elementy językowe w tekstach kultury jako wiadome kształtowanie warstwy stylistycznej tekstu
- wiadomie stosuje wiedzę o języku w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania w zakresie fonetyki, fleksji, składni, słownictwa

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

SŁUCHANIE

- słucha i rozumie wypowiedzi kolegów i nauczyciela jako aktywny uczestnik różnych sytuacji mówienia w czasie zajęć lekcyjnych
- odczytuje i interpretuje zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych nagrania wzorcowej recytacji
- analizuje i wykorzystuje w nowych sytuacjach dydaktycznych informacje wybrane z wysłuchanego tekstu

CZYTANIE TEKSTÓW PISANYCH I ODBIÓR INNYCH TEKSTÓW KULTURY

- czyta różne teksty (zarówno współczesne, jak i dawne, przewidziane w programie nauczania) na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym
- samodzielnie interpretuje teksty pisane i inne teksty kultury, uwzględniając intencję nadawcy oraz konteksty niezbędne do interpretacji
- praktycznie wykorzystuje informacje wybrane z tekstu literackiego, popularnonaukowego, naukowego
- krytycznie ocenia i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu moralnego i etycznego

TWORZENIE WYPOWIEDZI (ELEMENTY RETORYKI, MÓWIENIE I PISANIE)

- samodzielnie buduje spójne, logiczne, rzeczowe wypowiedzi na podany temat, w których przedstawia własne stanowisko, lub za pomocą popartych przykładami argumentów uwzględniających różne konteksty kulturowe dowodzi przyjętych racji
- aktywnie uczestniczy w dyskusji jako dyskutant lub przewodniczący, rzeczowo przedstawia swoje stanowisko i wnioski
- interpretuje głosowo wygłaszany z pamięci lub czytany tekst, uwzględniając funkcje zastosowanych

rodków stylistycznych

- oceniając prace innych, przedstawia krytyczną, rzeczową refleksję wynikającą z wnikliwej analizy wykonanych zadań i erudycji polonistycznej
- pisze wypowiedzi oryginalne pod względem sposobu ujęcia tematu, w tym rozprawki z hipotez; wykazuje się szczególnie dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną kompozycję
- tworzy oryginalne notatki, posługuje się bogatym słownictwem
- redaguje dłuższe formy wypowiedzi
- podejmuje próby własnej twórczości literackiej

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE (GRAMATYKA JĘZYKA POLSKIEGO, KOMUNIKACJA JĘZYKOWA I KULTURA JĘZYKA, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA)

- wykorzystuje wiedzę o języku, odczytuje sensy symboliczne i przenośne w tekstach kultury jako efekt świadomego kształtowania warstwy stylistycznej wypowiedzi
- samodzielnie poszerza wiedzę o języku i wykorzystuje ją we własnych wypowiedziach

III. 2. Kryteria oceny wypowiedzi ustnej, pisemnej, recytacji, poprawności ortograficznej.

A. Wypowiedzi ustne:

1. Uczeń wypowiada się zgodnie z tematem (ogólnie lub szczegółowo): 0p. - 2p.
2. Zachowuje odpowiednią kompozycję (wstęp, rozwinięcie, zakończenie, łączy tekst w logiczną całość, unika powtarzania tych samych myśli): 0p. - 1p.
3. Urozmaicona fabuła (opis, charakterystyka, czas i miejsce akcji, punkt, punkt kulminacyjny - wszystkie elementy maksymalna liczba punktów): 0p. - 2p.
4. Zwraca uwagę na poprawność języków (stosuje bogate słownictwo, właściwa w wypowiedzi zwroty frazeologiczne, przysłowia, porównania, cytaty, dba o odpowiedni akcent, używa wyrazów poprawnych gramatycznie): 0p. - 2p.
5. Stosuje odpowiednie tempo mówienia (mówi płynnie, unika pauz i przerywników): 1p.

Oceny za wypowiedź ustną :	
celujący	pkt. 8
bardzo dobry	pkt. 7
dobry	pkt. 6
dostateczny	pkt. 4
dopuszczający	pkt. 3

B. Recytacja:

1. Uczeń recytuje (płynnie bez namyśleń, poprawek, przerywania - maksymalna liczba punktów): 2p - 0p.
 3. Przestrzega znaków przestankowych 1p - 0p.
 4. Dopasowuje tempo recytacji i modulację głosu do treści oraz nastroju wiersza - 1p - 0p.
 5. Dykcja - 1p - 0p.
 6. Wykorzystuje mimikę - 1p - 0p.
 7. Dojrzałe interpretuje utwór - 1p - 0p.
- *uczeń z trudności w czytaniu uczy się fragmentu utworu.

Oceny za recytację :	
celujący	pkt. 7
bardzo dobry	pkt. 6
dobry	pkt. 5
dostateczny	pkt. 3-4
dopuszczający	pkt. 2

C. I Wypowiedzi pisemne:

1. Treść (uczeń zrozumiał temat, rozwija go, dobiera odpowiednio materiał, ma ciekawe pomysły, wnioskuje).
2. Segmentacja (uczeń stosuje akapity oraz estetyczny zapis: pisze czytelnie, oddziela wyrazy, nie ma dużej ilości skrótów w swojej pracy).
3. Styl (uczeń posługuje się określonym stylem wypowiedzi, adekwatnym do formy wypowiedzi).
4. Język (poprawnie buduje zdania, dobrze wyznacza granice zdań, trafnie dobiera wyrazy).
5. Zapis poprawny pod względem ortograficznym (stosuje poprawnie zasady ortograficzne).
4. Interpunkcja (stosuje poprawnie zasady interpunkcyjne).

C. II Wypowiedzi pisemne mogą być oceniane według kryterium punktowego opracowanego dla danej formy wypowiedzi pisemnej.

OCENY	TEMAT	KOMPOZYCJA	JĘZYK I STYL	ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA
celujący (10 pkt.)	Wyraźnie i konsekwentnie zrealizowany temat, twórczo, oryginalnie rozwinięty.	Pomysłowy, funkcjonalny, konsekwentny układ treści, przejrzysty zapis.	Język bogaty, wyrażający myśli, emocje autora.	Sporadyczne błędy interpunkcyjne.

bardzo dobry (9 pkt.)	Zrozumienie tematu, wystarczające jego omówienie. Przemysłowy dobór materiału i jego odpowiednia interpretacja. Wnioski własne, logiczna argumentacja, wskazywanie wartości.	Konsekwentne stosowanie określonej formy wypowiedzi, przejrzysty i logiczny układ treści.	Pojedyncze uchybienia, komunikatywność tekstu, indywidualizacja stylu. Bogaty zasób słownictwa.	Usterki ortograficzne, nieliczne błędy interpunkcyjne.
dobry (8 - 7 pkt.)	Zrozumienie tematu, wystarczające jego zrozumienie, właściwy dobór materiału i jego wykorzystanie.	Konsekwentne stosowanie określonej formy wypowiedzi, schematyczna kompozycja. Sporadyczne zakłócenia spójności tekstu. Stosowanie akapitów, estetyczne pismo, sporadyczne skreślenia.	Nieliczne odstąpienia od normy, komunikatywność tekstu. Słownictwo urozmaicone.	Sporadyczne błędy, lecz bez rażących.
dostateczny (6 - 5 pkt.)	Zrozumienie tematu, jego niepełne rozwinięcie. Na ogół właściwy dobór materiału i próby wykorzystania go w pracy. Formułowanie wniosków, uproszczona argumentacja.	Poprawne posługiwanie się określonymi formami wypowiedzi, dopuszczalne uchybienia i zachwiania proporcji w układzie treści. Zakłócenia spójności nie utrudniają jednak zrozumienia tekstu. Dopuszczalny brak akapitów, czytelne pismo, nieliczne skreślenia i poprawki.	Częste odstąpienia od normy językowej nie zakłócają jednak komunikacji. Ubogi zasób słów, słownictwo potoczne.	Nieliczne błędy zasadnicze i drugorzędne.
dopuszczający (4 - 3 pkt.)	Niepełne zrozumienie tematu, jego częściowe omówienie. Nie zawsze trafny dobór materiału i nieumiejętne jego wykorzystanie. Próby formułowania wniosków	Brak konsekwencji w posługiwaniu się określonymi formami, chaos w układzie treści i liczne zakłócenia spójności tekstu. Brak akapitów, mało czytelne pismo, liczne skreślenia i poprawki.	Wyraźne odstąpienia od normy językowej pozwalają jednak zrozumieć treść. Ubogi zasób słów z przewagą języka potocznego.	Liczne błędy zasadnicze i drugorzędne.

KRYTERIA PUNKTOWEGO OCENIANIA WYPOWIEDZI PISEMNEJ*

(np. opowiadania, charakterystyki, opisu itp.)

KRYTERIA OCENIANIA	PUNKTACJA
Temat	0 - 4
Segmentacja, zapis	0 - 1
Styl	0 - 1
J zyk (dopuszczalne 3 bł dy, niezależnie od kategorii)	0 – 2
poprawne (pod względem znaczeniowym) słownictwo, również w związkach frazeologicznych	5 bł. - 6 bł.– 2
poprawna odmiana wyrazów oraz ł czenie wyrazów w zdania i zda pojedynczych w zdania złożone (nie pojawia się powtarzanie tych samych struktur zdaniowych)	7 bł. – 8bł - 1
trafnie dobrane środki językowe (nie pojawiają się wulgaryzmy, nieuzasadnione kolokwializmy, wielosłowie, wieloznaczność, nieuzasadnione powtarzanie wyrazów obcych i wyrażenia typu: praktycznie rzecz biorąc, dajmy na to, powiedzmy)	9 bł. – 0
Ortografia (dopuszczalne 2 bł dy)	0 – 1p.
Interpunkcja (dopuszczalne 3 bł dy)	0 bł. - 1bł - 1p. 2 bł. - 0p

Oceny:

celujący – 10 pkt.

bardzo dobry – 9 pkt.

dobry – 8 – 7 pkt.

dostateczny – 6 – 5 pkt.

dopuszczający – 4 – 3 pkt.

niedostateczny – 2 – 0 pkt.

1. Nauczyciel przed redagowaniem przez uczniów wypracowania/pracy klasowej jest zobowiązany podać uczniom szczegółowe kryteria. * Jeżeli praca w całości jest nie na temat, uczeń otrzymuje 0 pkt.

* Jeżeli praca jest nieczytelna, uczeń otrzymuje 0 pkt.

* Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie za temat. W pozostałych kryteriach uczeń otrzyma 0 pkt.

KRYTERIA OCENIANIA I SPRAWDZANIA WYPRAWOWA 1*

1. Realizacja tematu wypracowania

2 pkt	- forma wypowiedzi zgodna z form wskazan w poleceniu. - wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzgl dnione. - wypowied w cało ci dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	- forma wypowiedzi zgodna z form wskazan w poleceniu - nieuwzgl dniony jeden element polecenia (inny ni forma). ORAZ/LUB - w pracy wyst puj fragmenty nie dotycz ce problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	- forma wypowiedzi niezgodna z form wskazan w poleceniu. ALBO - nieuwzgl dnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne ni forma).

2. Elementy twórcze (np. opowiadanie) /elementy retoryczne (np. rozprawka, charakterystyka, przemówienie)

	Elementy twórcze	Elementy retoryczne
5pkt.	- funkcjonalna narracja - logiczny układ zdarze - urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej sze ciu spo ród nast puj cych elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. - twórcze wykorzystanie tre ci lektury	- pogł biona argumentacja. - argumenty odwołuj ce si np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. - argumenty/przykłady uporz dkowane, np. zhierarchizowane.
4pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3pkt i niektóre na 5 pkt.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
3pkt.	- funkcjonalna narracja. - logiczny układ zdarze . - prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spo ród nast puj cych elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja	- powierzchowna argumentacja; W wypowiedzi brak wnikliwo ci. - niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. - argumenty/przykłady cz ciowo uporz dkowane.
2pkt.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1pkt i niektóre na 3 pkt.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt
1pkt.	- narracja cz ciowo funkcjonalna. - dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarze . - prosta fabuła	Podj ta próba argumentowania. - ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powi zanych z problemem określonym w temacie
0pkt.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt

3. Kompetencje literackie i kulturowe

2pkt.	- funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga) - poprawno rzeczowa.
1pkt.	- funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). - dopuszczalne 1–2 błędów rzeczowe.
0pkt.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 punkt

4. Kompozycja tekstu

2 pkt	- kompozycja zgodna z formą wypowiedzi - graficznie wyodrębnione akapity - dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności albo logiki wypowiedzi, albo podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity
1 pkt	- kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. - graficznie wyodrębnione akapity. - dopuszczalne 1–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt

5. Styl

2 pkt	- odpowiedni do treści i formy - jednolity
1 pkt	- sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jedno do stylu
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonych na 1 pkt

6. Język

Poprawn. rodków Zakres rodków					
	Nie więcej niż 2 błędów	3 - 4 błędów j. z.	5 - 6 błędów j. z.	7 - 9 błędów j. z.	10 - lub więcej błędów j. z.

Szeroki zakres rodków j zykowych, tzn. - zró nicowana skł dnia - zró nicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo umo liwiaj ce pełn i swobodn realizacje tematu	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadowalaj cy zakres rodków j zykowych, tzn. składnia i leksyka stosowne / odpowiednie do realizacji tematu	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
W ski zakres rodków j zykowych, tzn. składnia i leksyka proste / ograniczone, utrudniaj ce realizacj tematu	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

7. Ortografia

2 pkt	Nie wi cej ni 1 bł d ortograficzny.
1 pkt	2 - 3 bł dy ortograficzne.
0 pkt	4 lub wi cej bł dów ortograficznych.

8. Interpunkcja

1 pkt	Nie wi cej ni 5 bł dów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub wi cej bł dów interpunkcyjnych

Uwagi dodatkowe

1. Nauczyciel przed pisaniem przez uczniów wypracowania ma obowi zek poda szczególowe kryteria.

* Je eli wypowied w cało ci jest nie na temat ucze otrzymuje 0 pkt.

* Je eli w wypowiedzi ucze w ogóle nie odwołał si do tre ci lektury wskazanej w poleceniu, za cał wypowied ucze otrzymuje - 0 pkt.

* Je eli wypowied jest nieczytelna ucze otrzymuje - 0 pkt.

* Je eli wypowied zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wył cznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/ elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach przyznaje si 0 punktów.

Oceny:

Celuj cy - 20 pkt

bardzo dobry - 19pkt..

dobry – 18 - 15pkt.

dostateczny – 14 - 11pkt.

dopuszczaj cy – 10 - 6 pkt.

niedostateczny – 5 – 0 pkt.

KRYTERIA OCENIANIA PISMA U YTKOWEGO
(np. zaproszenia, ogłoszenia)

KRYTERIA OCENIANIA	PUNKTACJA
Temat (elementy niezbędne dla danego pisma u ytkowego)	0 – 2
Kompozycja (wypowiedź jest spójna i poprawna pod względem kompozycyjnym)	0 – 1
Język i styl	0 – 2 bł. – 1 pkt. 3 bł. i więcej – 0
Ortografia, interpunkcja (dopuszczalny 1 błąd ortograficzny i 2 błędy interpunkcyjne)	0 – 1
Zapis, estetyka wykonania	0 – 1
Razem	0 – 6

Oceny:

bardzo dobry – 6 pkt.

dobry – 5 pkt.

dostateczny – 4 pkt.

dopuszczający – 3 pkt.

niedostateczny – 0 – 2 pkt.

D. Ortografia – dyktando:

Oceny za dyktando:

ortografia, interpunkcja, estetyka pisma bez zarzutu – **celujący**

1 błąd, estetyka bez zarzutu – **bardzo dobry**

2 błędy – **dobry**

3 – 4 błędy – **dostateczny**

5 – 6 błędów – **dopuszczający**

7 i więcej błędów – **niedostateczny**

3 błędy interpunkcyjne to 1 błąd ortograficzny

E. Klasyfikacja i sposoby oznaczania błędów

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA
1. Błędy merytoryczne a) rzeczowe, b) logiczne.	rzecz.
2. Błędy gramatyczne a) fleksyjne, b) składniowe c) słowotwórcze.	g r.
3. Błędy wyrazowe a) leksykalne, b) frazeologiczne.	
4. Błędy językowe spowodowane brakiem wyrazu	
4. Błędy stylistyczne	styl.
5. Błędy pisowni a) ortograficzne, b) interpunkcyjne,	ort. int.

5. Błęd graficzny	graf.

IV. Kryteria oceniania pracy uczniów z dysfunkcjami:

1. Kryteria dotyczą uczniów posiadających opinie z poradni psychologiczno-pedagogicznej, w której potwierdzono określone deficyty i charakter zaburzeń.
2. W przypadku uczniów dyslektycznych nie ocenia się głębi czytania przy całej klasie, umiejętność sprawdza się po uprzednim przygotowaniu tekstu przez ucznia.
3. Ze względu na wolne tempo czytania lub pisania wydłuża się czas pracy ucznia.
5. Preferuje się wypowiedzi ustne ucznia z dysgrafi.
6. Przy sprawdzaniu wiadomości ogranicza się treści do krótkich partii materiału.
7. W ocenie prac pisemnych uczniów z dysgrafi uwzględnia się wartości merytoryczne i sposób ich przekazania (kompozycja, poprawność językowa, styl).
8. Poprawność ortograficzna nie decyduje o ocenie pracy, jednak uczeń zobowiązany jest do wicez ortograficznych obejmujących zakres materiału.
9. Formy sprawdzania i oceniania postępów w zakresie ortografii mają charakter: dyktand z komentarzem, okienkiem ortograficznym, pisaniem z pamięci i innymi ćwiczeniami ortograficznymi. Zakres sprawdzianu ortograficznego obejmuje jeden rodzaj trudności ortograficznej. Z dyktanda uczeń otrzymuje tylko ocenę pozytywną, ocen negatywnych nie wpisuje się do dziennika.
10. W przypadku ucznia z dysgrafią akceptowane jest pismo drukowane. W zeszytach przedmiotowych nie ocenia się estetyki pisma.
11. Ocena półroczna i roczna będą uzależniona od postępów w nauce, zaangażowania ucznia i systematyczności w pracy.
12. Powyższe kryteria są integralną częścią PSO z języka polskiego.

Kryteria oceny dyktand:

Uczeń dyslektyczny nie jest zwolniony z obowiązku pisania sprawdzianów ortograficznych i dyktand.

Uczeń dyslektyczny nie jest zwolniony z obowiązku pisania dyktand.

Oceny za dyktando:

- 1 błąd – celujący
- 2 - błąd - bardzo dobry
- 3 - błąd - dobry
- 4 – 5 błędów – dostateczny
- 6 – 7 błędów – dopuszczający
- 8 i więcej błędów – niedostateczny
- Pięć błędów interpunkcyjnych - 1 błąd ortograficzny

ZASADY POPRAWY BŁĘDÓW W PRACACH PISEMNYCH Z JĘZYKA POLSKIEGO

1. Wszystkie prace klasowe, dyktanda i sprawdzone przez nauczyciela zadania domowe uczeń ma obowiązek poprawić, czyli dokonać korekty popełnionych błędów.
2. Uczeń dokonuje poprawy pracy klasowej i dyktanda (pod oceną nauczyciela) podczas zajęć języka polskiego. Korzysta ze słownika ortograficznego i słownika wyrazów bliskoznacznych.
3. Pisemne zadania domowe uczeń poprawia w zeszycie przedmiotowym w miejscu pod wystawioną przez nauczyciela oceną.
4. Poprawiając błędy ortograficzne uczeń przepisuje wyraz kilka razy i układa z tym wyrazem zdanie lub poprawia błąd według własnego pomysłu, np. układa krzyżówkę, kalambury, tworzy rysunek.
5. Poprawa błędów interpunkcyjnych i językowych w pracy klasowej i w zadaniu domowym przeprowadzana jest wspólnie. Nauczyciel podaje zdania, w których wystąpiły typowe, powtarzające się błędy i uczniowie dokonują poprawy.
6. Błędy ortograficzne popełnione przy przepisywaniu z tablicy uczeń poprawia w tym samym miejscu na marginesie zeszytu.
7. Poprawa błędów może zostać oceniona przez nauczyciela według obowiązujących kryteriów.

**KRYTERIA OCENIANIA ZESZYTU PRZEDMIOTOWEGO
Z J ZYKA POLSKIEGO**

L.P.	KRYTERIA	PUNKTACJA
1.	Systematyczne prowadzenie zeszytu.	0-1
2.	Czytelno zapisu.	0-1
3.	Przestrzeganie ustalonych zasad dotyczących porządku zapisu lekcji.	0-1
4.	Estetyka np. estetyczne skreślenia, odstępy, podkreślenia itd.	0-1
5.	Grubo zeszytu.	0-1

5 pkt – bardzo dobry

4 pkt – dobry

3 pkt – dostateczny

2 pkt – dopuszczający

0 - 1 pkt – niedostateczny